

Antagen av kommunfullmäktige
2016-04-11, § 50

Plan för Social hållbarhet **i Sätters kommun**

SÄTERS KOMMUN
Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	3
Syfte med uppdraget	3
Vision/Mål.....	4
Uppdrag	4
Tidplan.....	4
Organisation	5
Uppföljning och rapportering.....	5

Bakgrund

God och jämlik hälsa är en förutsättning för en gynnsam samhällsutveckling, både ekonomiskt och socialt. God och jämlik hälsa bidrar till ökad produktivitet, en mer effektiv arbetsstyrka, högre färdighetsnivå, ökat sparande, friskare åldrande, mindre utgifter för sjuk- och socialförsäkring, mindre av förlorade skatteintäkter samt minskad förekomst av sociala risker. God hälsa är en nytthet för hela samhället, ju fler som uppnår god hälsa desto större nytthet för samhället. God och jämlik hälsa hos befolkningen uppnås bäst om alla sektorer i samhället och på alla nivåer samverkar för att ta itu med de faktorer som påverkar hälsan.

Det är viktigt att skapa möjligheter till en bra start i livet, vilket kan främjas av miljön i hemmet och miljön i förskolan och skolan samt av att nå en utbildningsnivå som ger möjligheter till arbete, ekonomiska villkor för självförsörjning och tillgång till ett bra boende. I goda livsvillkor ingår också möjligheten att vara delaktig och ha inflytande i samhället och att få tillgång till hälso- och sjukvård på lika villkor.

När man förstår hälsans betydelse för lokal och regional utveckling så inser man att man behöver skaffa kunskap om de faktorer som påverkar befolkningens hälsa, hälsans sociala bestämningsfaktorer. Det handlar då inte bara hur dessa faktorer påverkar befolkningens hälsa utan även hur de är fördelade i befolkningen och därmed påverkar hälsan för olika delar av befolkningen olika mycket och på olika sätt. Ur denna typ av beskrivningar av fördelningen av hälsans sociala bestämningsfaktorer förstår man också varför det uppstår skillnader i hälsa mellan olika grupper.

Skillnader i hälsa kan sägas vara en indikator på hur väl hela samhället fungerar, hur offentlig, privat och civil sektor gemensamt klarar av att möta befolkningens behov och i vilken mån det finns sociala bestämningsfaktorer för hälsa som man behöver åtgärda för att minska sådana skillnader i hälsa som kan påverkas med rimliga samhällsinsatser. I de fall det ses växande skillnader i hälsa mellan grupper indikerar det brister i den sociala hållbarheten. Social hållbarhet är av avgörande betydelse för det demokratiska samhället och för en gynnsam ekonomisk utveckling, både vad gäller samhällets intäkter och samhällets kostnader.

Syfte med uppdraget

Varför en plan för Social hållbarhet?

God och jämlik hälsa hos befolkningen är en nyckelfaktor för ett framgångsrikt samhälle och en livskraftig ekonomi. Insatser som främjar befolkningens hälsoutveckling är av strategisk betydelse för en gynnsam samhällsutveckling. Att gemensamt verka för samhälleliga förutsättningar för god och jämlik hälsa med fokus på fördelningen av hälsans sociala bestämningsfaktorer är av största intresse.

Att ha invånare som är friska och kan vara i arbete är, i sin tur, en av de allra viktigaste förutsättningarna för att en kommun ska få en hållbar utveckling. En mycket angelägen uppgift för den lokala politiken är således att skapa förutsättningar för en positiv hälsoutveckling i kommunen.

Med ett aktivt arbete ska kommunen upprätthålla, förbättra och främja hälsan hos Säterbon. Det handlar ofta om att stärka människors möjligheter att välja hälsofrämjande levnadsvanor genom upprättande av så kallade stödjande miljöer. Metoderna för detta arbete spänner över hela samhällsskalan och kan handla om allt från politik och lagstiftning till information och attityd- och beteendepåverkande arbete. Ett gott folkhälsoarbete innefattas av långsiktighet och uthållighet och består av insatser på flera nivåer i samhället. Samverkan mellan olika aktörer och arenor är en förutsättning.

Vision/Mål

Sätters kommuns vision - Sätters kommun präglas av framtidstro. I Säter känner medborgarna trygghet och livskvalitet. Säter har 2030 12 000 invånare.

Strategiska mål för mandatperioden 2015-18

Kommunstyrelsen föreslår att fokus ska läggas på tre områden under den innevarande mandatperioden för att kommunen skall utvecklas mot visionen om 12 000 invånare 2030; Bostäder, arbetstillfällen och skola.

Planen för Social hållbarhet ska ses som en del i arbetet för att uppnå Sätters kommuns inriktningsmål. Förvaltningarna presenterar/prioriterar aktiviteter för att stödja nedanstående processer och resultatet av aktiviteterna ska redovisas i bokslut och i uppföljning till kommunstyrelsen.

Prioriterade processer i arbetet med Social hållbarhet

Ge alla barn och unga en bra start i livet
Ge alla förutsättningar till egen försörjning
Skapa hälsofrämjande och hållbara miljöer och samhällen

Uppdrag

Genomförande av planen

Då en kommuns hälsoutveckling påverkas av ett flertal faktorer blir arbetet med social hållbarhet ett gemensamt ansvarstagande. Samverkan mellan olika verksamhetsområden är avgörande för att nå framgång och för att komma framåt i arbetet med de prioriterade processerna krävs insatser från de flesta sektorer i samhället – från det offentliga, från det privata, från de ideella organisationerna samt från människor själva.

Det som är negativt för vår hälsa är i grunden detsamma som ligger bakom miljöförstöring och sociala problem i samhället. Det som verkligen främjar vår hälsa är i grunden detsamma som främjar en hållbar utveckling.

Tidplan

Planen för Social hållbarhet revideras i samband med ny mandatperiod och det samma gäller för barnplanen. Handlingsplanerna kan komma att revideras oftare utifrån förvaltningarnas prioriteringar.

Organisation

Uppdragsgivare:

Kommunstyrelsen har det politiska ansvaret för de övergripande folkhälsofrågorna i Sätters kommun. Där tas beslut kring långsiktiga strategier för en förbättrad folkhälsa och där rapporteras arbetet. Detaljbeslut kring exempelvis enskilda projekt tas upp i berörd nämnd.

Arbetsgrupp

I tjänstemannaorganisationen finns en grupp för arbetet med social hållbarhet där alla förvaltningar är representerade av en eller flera personer. Dessa personer har tydligt mandat att driva folkhälsofrågorna i respektive förvaltning. Gruppen ansvarar för, tillsammans med folkhälsoplaneraren, att bevaka att de prioriterade processerna finns med i förvaltningarnas planering.

Styrgrupp:

Styrgruppen är ledningsgruppen (förvaltningschefer) och tar del av material via mejl. De kan samlas på initiativ av folkhälsoplaneraren. Styrgruppen ansvarar för att arbetet förankras i den övriga organisationen

Referensgrupp:

Referensgruppen är kommunstyrelsens presidium som är väl insatta i arbetet genom att de tar del av material via mejl och kan samlas på initiativ av folkhälsoplaneraren.

Folkhälsoplanerarens roll:

Kommunens folkhälsoplanerare agerar som processledare och samordnar och stöttar arbetet i kommunens verksamheter. Folkhälsoplaneraren ansvarar för planering av det strategiska folkhälsoarbetet, ger metodstöd och sprider kunskap inom det folkhälsovetenskapliga området.

Uppföljning och rapportering

Uppföljning av insatser är viktiga moment i arbetet med Social hållbarhet. I planen finns prioriterade processer som anger viljeinriktningen för kommunens folkhälsoarbete fram till 2018. Huvudansvaret för uppföljning och utvärdering av planen för Social hållbarhet ligger på Kommunstyrelsen, men då folkhälsofrågorna är tvärssektoriella är samtliga förvaltningar och nämnder delaktiga i att följa upp aktiviteter som berör dem. Samtliga aktörer har ett ansvar för att bryta ner planens prioriterade processer till konkreta insatser och genomföra dem. Varje förvaltning och nämnd ska kunna redogöra för de egna insatserna till kommunstyrelsen. Uppföljning sker årligen och redovisas i bokslutet och i redovisningen till kommunstyrelsen som sker två gånger per år.

Folkhälsoarbetet är ett långsiktigt arbete som ska leda till mätbara effekter i form av social hållbarhet.